

Полешко Ельвіра Павлівна
викладач кафедри
загальноправових дисциплін
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

КОЛІЗІЇ В НАЦІОНАЛЬНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ, ЩО РЕГУЛЮЄ ПРАВОВІДНОСИНИ У СФЕРІ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Початок розвитку сфери національної безпеки України було покладено прийняттям 21 червня 2018 року нового нормативно-правового акта, а саме Закону України «Про національну безпеку України» [1]. Даний закон закріплює інноваційні напрями, які спрямовуються на поширення у демократичних західних країнах поняття «сектор безпеки і оборони» та визначає склад такого сектора, дієвий демократичний цивільний контроль за цим сектором, ефективну систему політичного і військового керівництва та управління у різних сферах національної безпеки і оборони, сучасну систему довгострокового (понад п'ять років), середньострокового (до п'яти років) та короткострокового (до трьох років) планування у сферах національної безпеки і оборони, а також низку нових документів такого планування, періодичне проведення комплексного огляду сектора безпеки і оборони [2].

Поряд з прийняттям даного правового закону, втратили чинність деякі нормативно-правові акти, які, на думку органів законодавчої влади, недостатньо регулювали правовідносини у сфері національної оборони нашої країни. Серед них можна назвати такі: Закон України «Про основи національної безпеки України» 2003 р., Закон України «Про демократичний цивільний контроль над Воєнною організацією і правоохоронними органами держави» 2003 р., Закон України «Про організацію оборонного планування» 2005 р. та ін. [4].

В Інституті законодавства Верховної Ради України, у рамках постійно діючого науково-практичного семінару «Моніторинг колізій та прогалин у національному законодавстві», відбулося науково-експертне обговорення питань застосування законодавства про національну безпеку та перспектив його удосконалення. Зазначаючи важливість і першочерговість питань національної безпеки в усіх сферах суспільного життя, зокрема в умовах зростаючих загроз і викликів, директор Інституту законодавства Верховної Ради України академік НАН України Олександр Копиленко наголосив, що моніторинг законодавства є постійним і послідовним напрямом діяльності інституту, який охоплює низку складових науково-практичного, методологічного, прогностичного характеру. За такий невеликий проміжок часу було проведено велику кількість досліджень стосовно колізійності новоприйнятого акта, визначено необхідність удосконалення антикорупційного законодавства, аспекти децентралізації влади в Україні, визначено новітні напрями підходів до реалізації основних засад національної безпеки України [2].

Яскравим прикладом можливості виникнення колізій у національному законодавстві може стати внесення змін до розділів Конституції України стосовно європейського та євроатлантичного курсу. Дане нововведення дасть поштовх виникненню реформ, що будуть спрямовані на членство в ЄС та НАТО. Подальше ж оновлення законодавчої бази у напрямі національної безпеки: від цілісних законів до відомчих інструкцій — має відповідати стратегічним цілям забезпечення національної безпеки України [3].

Національна безпека і оборона, зокрема зміцнення Збройних Сил України, розвиток оборонно-промислового комплексу, боротьба з тероризмом, забезпечення інформаційної безпеки є об'єктом моніторингу колізій і прогалин законодавчого забезпечення, результати якого відображені у двох випусках видань Інституту законодавства «Ефективність законодавства України (питання моніторингу колізій)». Дослідження проведено за критеріями: парламентський контроль, правозастосовча діяльність центральних органів виконавчої влади, судова практика, пропозиції вчених і громадськості, що дає змогу комплексно оцінити сучасні законодавчі реалії й окреслити напрями вирішення проблемних питань, зокрема й щодо національної безпеки.

1. Про національну безпеку України: Закон України від 21.06.2018 р. № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.

2. Національна безпека: сучасні виклики та реалії. *Газета Верховної Ради України «Голос України»*. URL: <http://www.golos.com.ua/article/309381>

3. Як імплементувати Закон України «Про національну безпеку». *Оборонно-промисловий кур'єр*. URL: <http://opk.com.ua>

4. Аналіз Закону України «Про національну безпеку України». *Українська Гельсінська спілка з прав людини*. URL: <https://helsinki.org.ua/articles/analiz-zakonu-ukrajiny-pro-natsionalnu-bezpeku-ukrajiny/>.